

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

LIPOV (okr. Hodonín)

„Újezdy“. Starší doba římská. Sídliště. Povrchový sběr.

Při povrchovém sběru prováděném v roce 2006 Martinem Ďugou na katastru obce Lipov byla v trati „Újezdy“ objevena nová lokalita. Nálezy se koncentrují západně od obce na levobřežní terase Veličky, v nadmořské výšce okolo 230 m. Jejich polohu na základní mapě ČR 1 : 10 000 (list 35-11-17) určují bodové souřadnice 375:173 mm od Z.J s.č.. Vedle souboru atypických zlomků keramiky je významným nálezem velmi dobře zachovaná bronzová knoflíkovitá ostruha.

Jaromír Šmerda

Resumé

Lipov (Bez. Hodonín), „Újezdy“. Ältere Römische Kaiserzeit. Siedlung. Terrainbegehung.

MIROSLAV (okr. Znojmo)

Nám. Svobody. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu měsíců března a dubna 2006 byl proveden záchranný výzkum na ploše nám. Svobody. Zemní práce probíhaly v rámci akce „Rekonstrukce přístupových komunikací k podnikatelským subjektům v Miroslavi“. Výzkum v jižní části náměstí navazoval na úsek komunikace, na němž se prováděly záchraňovací výzkumy v souvislosti s akcí „Průtah městem Miroslav“ již v roce 2005 (Čižmář 2006, 157, 164, 258–259). V prostoru celého náměstí byly sledovány výkopy pro novou kanalizační síť, vodovodní řad a přípojky a též následná plošná skrývka. Celkem bylo prozkoumáno 26 sídlištních objektů a několik kúlových jamek. Osídlení končilo asi ve třech čtvrtinách délky náměstí směrem severním, kde sprašové podloží bylo vystřídáno šterkopiskovým. Doba římskou zastupuje zejména chata s kúlovou konstrukcí, která mj. obsahovala i zlomky provinciální keramiky. Dále byly zjištěny pece a zásobní jámy. U významné části římských objektů byly konstatovány stopy požárového horizontu, které se projevovaly v zásypech v podobě mazanícových a popelovitých vrstev.

Dagmar Jelínková, Ondřej Šedo

Literatura

Čižmář, Z. 2006: Miroslav (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 47, 157, 164, 258–259.

Resumé

Miroslav (Bez. Znojmo), Svobody Platz. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MUŠOV (k. ú. Pasohlávky, okr. Břeclav)

Hradisko. Doba římská. Pec. Systematický výzkum.

V roce 2001 byly na jižním svahu Hradiska, na místě, které přiléhá z jižní a východní strany k cestě pod nynějším vnohradem, položeny 3 sondy. Jejich cílem bylo jednak zachytit hroby z mladohradištního období (ve starší literatuře je poměrně přesně uváděna lokalizace několika hrobů náhodně vykopaných, např. Matzura – Jüttner 1926; Gnirs 1928; Frei-

singova mapa uložená v archivu ARÚB), jednak zjistit předpokládané struktury z doby římské.

V sondách hroby zjištěny nebyly, podařilo se však zachytit objekty z doby římské. Kromě kúlových jamek z blíže neidentifikovaných objektů byla prozkoumána do svahu vhloubená chlebová pec s pravouhloú předpecní jamou, v níž byly nalezeny mj. nepálené cihly a 2 stříbrné denáry – Lucia Vera (ražené v Římě roku 164) a Faustiny starší (manželky Antonina Pia, zemřela roku 141, posmrtná ražba z let 141–161; za určení děkuji Mgr. J. Militkému). Na základě mincí je možno pec datovat do doby markomanských válek. Výzkum prokázal, že římské aktivity zabíraly nejen jihovýchodní, nýbrž i jižní svah Hradiska a že se zde soustřeďovala činnost zaměřená na zásobování vojenských jednotek. Situace v těchto místech je pro výzkum ztížena tím, že na původní velmi slabou humusovitou vrstvu zde byla v době budování vodního díla na Dyji navezena mocná vrstva ornice, přemísťovaná sem ze zaplavovaných prostor v okolí. Je třeba poděkovat zastupitelům obce Pasohlávky, kteří na několik dnů uvolňovali bezplatně své pracovníky pro práci v těžkých podmínkách na tomto výzkumu.

Dagmar Jelínková

Literatura

Matzura, J., Jüttner, K. 1926: Ein römisches Kastell in Südmähren. *Sudeta* II, 82.

Gnirs, A. 1928: Ein Limes und Kastele der Römer vor den norisch-panonischen Donaugrenze. Ein vorläufiger Bericht. *Sudeta* IV, 134.

Resumé

Mušov (Kataster Pasohlávky, Bez. Břeclav), Burgstall. Römische Kaiserzeit. Backofen. Systematische Grabung.

OLDŘIŠOV (okr. Opava)

„Na plštské cestě“, parc. č. 291/1, 1132, 631, 302. Starší doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum na západním okraji obce, v polní trati „Na plštské cestě“, proběhl od září do listopadu 2006 v souvislosti s akcí „Komunikace, inženýrské sítě a ČOV pro zástavbu RD v Oldřišově“. Na základě nálezu několika zahlobených sídlištních objektů bylo přistoupeno na zbývající části stavební činnosti ohrožené plochy ke strojní skrývec orniční a podorniční vrstvy. Naleziště se nachází na mírném, severovýchodně orientovaném svahu, v nadmořské výšce kolem 292 m, cca 100 m jižně od bezejmenné vodoteče. Přesná poloha je na ZM 1 : 10 000 (list 15-32-10) určena souřadnicemi 128:98, 127:110, 150:102, 150:94 mm od Z.J sekční čáry.

Na skryté ploše byla zachycena část osady ze starší doby římské (cca 125 objektů), část středověkého příkopového ohrazení a několik novověkých objektů (viz kap. Středověk a novověk). V rámci osady ze starší doby římské byly prozkoumány a interpretovány následující sídlištní objekty: dvě zásobní jámy, hrnčířská pec, dvě pece na vápno, dvě obdélné jámy se dny vyloženými říčními valouny, jedno soujámí tvořené 3–4 objekty a přibližně 113 kúlových jam. Část z prozkoumaných kúlových jam se zřetelně koncentrovala v něko-